

institut
botànic
de Barcelona

seminaris

Passeig del Migdia s/n (Parc Montjuïc), 08038 Barcelona, tel. 932890611, www.ibb.bcn-csic.es
Com arribar-hi: GPS -41°21'43.55''N, 02°09'38.64''E; transport públic – Bus 150, Plaça Espanya

29 de març de 2016, 12:00, Sala Salvador

Els líquens: impassibles enfront del seu medi

Per

Dr. Esteve Llop Vallverdú

Dept. Biologia Vegetal, Fac. Biologia, Universitat de Barcelona

Els líquens són el resultat de l'associació entre un fong (dit micobiont) i una alga o un cianobacteri (anomenats fotobiont), que constitueixen una estructura estable, amb uns trets biològics propis. No és rar trobar en aquesta simbiosi més de dos organismes implicats: per exemple, dos fongs convivint amb una alga o bé dos fotobionts diferents amb un mateix fong. Recentment, també s'ha comprovat la presència de bacteris i la importància que tenen en el manteniment de l'associació simbiòtica.

Es consideren organismes molt resistents, com ho reflecteix la seva capacitat de colonitzar absolutament tots els ecosistemes de la terra: des del desert del Sàhara, fins als llocs més remots de l'Antàrtida, les selves equatorials, etc. La seva estructura permet entendre els líquens més com un ecosistema estable, en equilibri amb el medi, que no pas com un organisme. Dins de l'àmbit de l'ecologia el valor indicador d'una comunitat és més gran que el d'una espècie, ja que és el resultat de la integració de les interaccions de tots els individus que la integren. Els líquens es caracteritzen per una marcada sensibilitat a l'estrès ambiental com la pol·lució o els canvis climàtics. Gràcies a aquesta susceptibilitat, els líquens són sobretot utilitzats com a indicadors de la qualitat ambiental, tant de la contaminació atmosfèrica per l'emissió de gasos contaminants com de l'estat de conservació dels boscos.

Veurem diferents aplicacions que s'han fet dels líquens com a bioindicadors i la seva utilització per a dur a terme datacions quan altres mètodes com el carboni 14 no són tan fiables. També es plantejarà què cal fer amb ells quan creixen sobre patrimoni monumental, són un enemic o bé un aliat?

